

CONFRARIA DE N^a. S^a. DE VALLIVANA

Ja havien passat uns anys des de que els morellans imploraren els favors de la Mare de Déu de Vallivana i la pujaren a Morella per a que, amb la seua presència, allunyés la malaltia, tornant-la a baixar després a l'ermitori de Vallivana; però la memòria de la gent és dèbil i prompte oblida els beneficis aconseguits.

Alguna cosa va remoure la consciència quan l'Ajuntament en ple i el Rector de la Parròquia de St. Joan, de la que depenia l'ermitori de Vallivana, decidiren insuflar-li un nou alé a la devoció per la Mare de Déu de Vallivana creant una Confraria oberta a tots, homes i dones, i que amb el pas dels anys donaria lloc a l'organització de les diferents celebracions en honor de la nostra Mare de Déu.

La introducció està en llatí (traducció):

“Que açò siga conegut per tots:

En el nom de Jesucrist Salvador nostre, en l'any de la Nativitat del Senyor de mil set-cents un, segon dia de gener.

Per a lloança i glòria del Totpoderós Déu i de la Immaculada Verge Maria de Vallivana i en sufragi de les Ànimes de tots els fidels difunts, als quals intentem socórrer. Nosaltres Rev. Jeroni Vallés, pvre., Rector de l'Església Parroquial de St. Joan de dita vila de Morella, magnífic Jaume Palau, Dr. en Dret, Justícia Major de la present vila de Morella i del seu terme, Baltasar Prades, ciutadà, Blai García, Dr. en Dret, Francesc Çaragoça i Joan Mesquita jurats de dita vila i en el seu nom senyors i barons de la Baronia de la vila de Sorita, també en aquest nom patrons electes de la casa ermitori de la dita Verge Maria de Vallivana, Jeroni Bas, Dr. en Dret, edil de la dita vila i Alexandre Calbo, Justícia de tres-cents sous, Marc Antoni Amargós, pvre., el Noble don Tomàs Moreno, Tomás Prades, Dr. en Dret, Jaume Palau, notari, Vicent Antolí, Miquel Martorell, Vicent Carbó, notaris, Francesc Martorell, Vicent Dols, Francesc Cruella, Pere Antoni Mestre, Pere Pla, Miquel Joan Amela, Vicent Bosch, Agustí Palos, Lambert Pastor tots de la vila de Morella, del Regne de València habitants, convocats i congregats en la sala del Consell de Morella front a l'oratori i altar d'aquella, concedits a nosaltres la llicència precedent, el decret i l'autoritat per a realitzar les coses escrites més avall, per l'Il·lustríssim i Reverendíssim Senyor Bisbe de Tortosa, o a través del senyor Oficial i Vicari General, expeditos en la seua cúria el sis de

desembre del passat any mil set-cents en virtut del perdó per a alguns i breu concessió sota el títol de la confraria de N^a.S^a. Maria de Vallivana per S.S. nostre Innocenci XII, Papa per l'eterna memòria, concedides per la humil súplica de la nostra vila de Morella, donats en Roma, en Sta. Maria la Major, baix l'anell del Pescador, el dia vint de febrer de l'any 1700, nové any del pontificat, per a que poguérem erigir i fundar una nova confraria d'ambdós sexes en l'església de l'ermita de N^a.S^a. de Vallivana per a que les ànimes de tots els fidels difunts i les nostres i la de tots els confreres successors nostres puguen gaudir i disfrutar de la gràcia i glòria de Ntre. Sr. Jesucrist, per a la qual hem sigut procreats. Commoguts per l'afecte i esperit cristià cap a les ànimes de tots els confreres i per a que el culte diví i la pietosa veneració cresca i s'incrementa pel freqüent sufragi i per la pietat de les ànimes, decidim erigir, instituir i fundar la mencionada confraria per a que el culte de la mateixa pugui ser conservat i augmentat per tots els mateixos confreres amb tot el treball i amb gran esforç. Per aquest motiu tots junts unànimes i conformes amb aquesta execució i cap de nosaltres discrepant ni contradient en nom nostre i en nom dels nostres successors i demés absents i dels que en l'esdevenidor foren, fem, fundem, erigim i creem de nou dita Confraria sota títol i invocació de Sta. Maria Verge de Vallivana en la seua ermita de la manera citada més avall i els seus confreres són anomenats (confreres de la Confraria de N^a. S^a. de Vallivana) sota els capítols i ordenacions següents, en llengua vulgar per millor comprensió:

- i) Primerament per donar principi y forma pera dita confraria fonc proposat per dit reg^t. retor que es deuen nomenar oficials en primer lloch pera dita confraria y en execucio de la proposta los referits assistents en dita junta nomenaren y elegiren unanimes en primer lloch en Prior de dita confraria al R^t. M^o. Geroni Valles pre. Retor de S^t. Joan de la prn^t, vila.
- ii) Ittem per quant la present vila nomena un Administrador de la casa y ermita y renta de N^a. Señora de Vallivana y aixi mateix acostuma nomenar sempre un baciner que acapte per dita casa y ermita y unanimes convingueren y concordaren en nomenar en conservador de dita Confraria al Noble don Tomàs Moreno, actual administrador, i que *in perpetuum* siga y quede nomenat conservador lo que sera nomenat administrador per la prn^t, vila y que dita vila aga de nomenar perpetuament baciner de dita Confraria y que així lo conservador o, administrador com lo baciner hagen de dar perpetuamt. los comptes de quiscun en poder de la prn^t, vila y no en poder de la Confraria.
- iii) Ittem així mateix nomenaren unanimes en escriba de dita Confraria a Vicent Antolí, not.

· iii) Ittem statuhiren y ordenaren unanimes que es fassa un llibre per a dita Confraria en lo qual siguen escrits tots los confreres i confrereses que seran admesos i admeses y los acorts y resolucions que en capitol se faran i que siguen escrits per confreres tots los damunt dits assistents .

· v) Ittem statuhiren y ordenaren que los que voldran entrar y ser escrits en lo llibre de dita Confraria agen de pagar de caritat per lo ingres i entrada de caritat per una vegada un sou per quiscu per a conservació y augment de dita Confraria i que dites cantitats o, caritats entren en poder del conservador o, administrador que ara es i per temps sera.

· vi) Ittem en consideracio que Sa Santedad enlo referit indult dona permis y facultat per a nomenar la festa principal de dita Confraria en la qual guañen los confreres indulgencia plenaria i remissió de sos pecats per ço unanimes elegiren y nomenaren per la festa principal de dita Confraria

lo dia de la Natt^t. de Maria Santissima, que es a huyt dies de setembre y aixi mateix elegixen, señalen y nomenen per a guanyar los jubileus de dita Confraria lo segon dia de Pasqua de Resurreccio, la primera dominica del mes de maig, lo segon dia de Pasqua de Spirit Sant y lo dia de la Visitacio de Nra. Sra. a Sta. Isabet que es a dos de juliol ultra del dia que entraran y se escriuran en dita Confraria. “

I finalitza (traduït del llatí):

“Estos són els capítols i ordenances amb els quals nosaltres i els nostres successors en dita confraria erigim i fundem la mateixa confraria per a la realització i observança de la qual volem obligar-nos segons el que disposa la llei i prometem que tot es farà per a complir, observar i no fer res en contra ni venir ara ni en el futur sota l’obligació dels béns de tots els bons fidels. De tots aquells que requeriren que es fera i rebera acte

públic per haver-ne memòria en lo esdevenidor, lo qual va ser rebut per mi el dit i infrascrit notari. Va ser per ells rebut en dita vila de Morella, Regne de València, dia mes i any present. Presents com testimonis Jacint Beser, espardenyer, i Josep Gasulla, agricultor, veïns de Morella.”

(AHEM, Protocols notarians, Vicent Antolí, 1701)

Amb la col·laboració de Lourdes Bonet, Àngel Segura i Valli García.

Fotos: J. A. Aguilar, Arxiu Pascual, À. Segura